

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

“МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ”
ТӨХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ
Х.АЛТАЙ ТАНАА

2023.03.21 № 07/616
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4 Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Монголын хөрөнгийн бирж ТӨХК-ийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон зорилтот түвшний гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Монголын хөрөнгийн бирж ТӨХК-ийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт болон Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тус компани нь нийт хувьцааныхаа 34 хувийг олон нийтэд санал болгосон бөгөөд 2022 оны 12 сарын 26-наас 12 дугаар сарын 30-ны өдрийг дуустал хувьцаа худалдах санал хүлээн авсан байна.

Аудитын гол асуудал

УИХ-ын 2022 оны 16 дугаар тогтоолоор Монголын Хөрөнгийн бирж ТӨХК-ын хувьцааг олон нийтэд нээлттэй худалдах шийдвэрийн хүрээнд ТУЗ-ийн 2022 оны 19 дүгээр тогтоол, ТӨБЗГ-ын 505 дугаар хөрөнгийг дахин үнэлэх тогтоолын дагуу барилга, байгууламжийг 4,925.0 сая төгрөг, тээврийн хэрэгслийг 7.3 сая төгрөг, машин тоног төхөөрөмжийг 529.6 сая төгрөг, тавилга эд хогшил 118.7 сая төгрөг, биет бус хөрөнгө болон газрыг 17,895.5 сая төгрөг нийт 23,476.3 сая төгрөгөөр үнэлж тайлант онд тайлагнасан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 3 зорилтын хүрээнд 23 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 90 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Мерийн дугаар	Үзүүлэлт	2021 оны 12-р сарын 31	2022 оны 12-р сарын 31
1	ХӨРӨНГӨ		
1.1	Эргэлтийн хөрөнгө		
1.1.1	Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	2,729,363,635.92	1,731,709,823.19
1.1.2	Дансны авлага	97,240,920.31	504,659,308.86
1.1.3	Татвар, НД-н шимтгэлийн авлага	18,336.58	822,948.07
1.1.4	Бараа материал	26,570,837.69	33,650,495.17
1.1.5	Урьдчилж төлсөн зардал/ тооцоо	7,666,370.89	12,775,744.36
1.1.6	Бусад эргэлтийн хөрөнгө	13,160,000.00	13,160,000.00
	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	2,874,020,101.40	2,296,778,319.65
1.2	Эргэлтийн бус хөрөнгө		
1.2.1	Үндсэн хөрөнгө	2,121,771,489.56	5,536,483,495.32
1.2.2	Биет бус хөрөнгө	382,782,168.52	17,648,438,922.94
	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	2,504,553,658.08	23,184,922,418.26
	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	5,378,573,759.48	25,481,700,737.91
2	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ		
2.1.1.1	Дансны өглөг	720,558,353.30	793,176,221.30
2.1.1.2	Татварын өглөг	206,262,926.45	190,085,198.35
2.1.1.3	Урьдчилж орсон орлого	14,247,509.45	15,396,128.31
	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	941,068,789.20	998,657,547.96
2.1.1	Хойшлогдсон татварын өр	-	990,846,139.66
	Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	-	990,846,139.66
	Өр төлбөрийн нийт дүн	941,068,789.20	1,989,503,687.62
2.2	Эзэмшигчдийн өмч		
2.2.1	Өмч: а) төрийн	23,130,593,600.00	23,130,593,600.00
2.2.2	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	12,362,216.67	20,021,146,332.29
2.3.8	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	446,321,902.02	446,321,902.02
2.4	Хуримтлагдсан ашиг (алдагдал)	(19,151,772,748.41)	(20,105,864,784.03)
	Хуримтлагдсан ашиг (өмнөх үеийн)	(22,336,322,387.40)	(20,752,093,007.67)
	Хуримтлагдсан ашиг (тайлант үеийн)	3,184,549,638.99	646,228,223.64
	Эзэмшигчдийн өмчийн дүн	4,437,504,970.28	23,492,197,050.28
	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ	5,378,573,759.48	25,481,700,737.91

2.2 Аудит хийсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2021 оны 12-р сарын 31	2022 оны 12-р сарын 31
1	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	5,483,078,582.38	4,241,344,850.62
2	Борлуулалтын өртөг		
3	Нийт ашиг (алдагдал)	5,501,624,362.55	4,241,344,850.62
4	Хүүгийн орлого	19,301,917.80	-
5	Бусад орлого	18,545,780.17	27,070,762.46
6	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	2,136,265,973.93	3,557,629,057.47
7	Бусад зардал	30,363,052.75	71,765,222.02
10	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	57,525.18	130,867,477.80
11	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	(1,619,200.00)	(141,003.17)
12	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	3,352,735,578.87	769,747,808.20
13	Орлогын татварын зардал	168,185,939.88	123,519,584.56
14	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	3,184,549,638.99	646,228,223.64
15	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)		
16	Бусад дэлгэрэнгүй орлого		20,008,784,115.62
17	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү		20,008,784,115.62
18	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү		
19	Бусад олз (гарз)		
20	Орлогын нийт дүн	3,184,549,638.99	20,655,012,339.26
21	Нэгж хувьцаанд ноогдох суурь ашиг (алдагдал)		

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө	Дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
2020 оны 12-р сарын 31-ний өдрийн үлдэгдэл	23,130,593,600.00	12,362,216.67	446,321,902.02	(22,336,322,387.40)	1,252,955,331.29
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга				3,184,549,638.99	3,184,549,638.99
Залруулсан үлдэгдэл	23,130,593,600.00	12,362,216.67	446,321,902.02	(19,151,772,748.41)	4,437,504,970.28
Тайлант үеийн цэвэр ашиг, алдагдал					
Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн					
2021 оны 12-р сарын 31-ний өдрийн үлдэгдэл	23,130,593,600.00	12,362,216.67	446,321,902.02	(19,151,772,748.41)	4,437,504,970.28
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга				(1,600,320,259.26)	(1,600,320,259.26)
Залруулсан үлдэгдэл	23,130,593,600.00	12,362,216.67	446,321,902.02	(20,752,093,007.67)	2,837,184,711.02
Тайлант үеийн цэвэр ашиг, алдагдал				646,228,223.64	646,228,223.64
Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн		20,008,784,115.62			20,008,784,115.62
2022 оны 12-р сарын 31-ний өдрийн үлдэгдэл	23,130,593,600.00	20,008,784,115.62	446,321,902.02	(20,105,864,784.03)	23,492,197,050.28

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2021 оны 12-р сарын 31	2022 оны 12-р сарын 31
1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
1.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	5,699,769,998.43	3,914,481,245.55
1.1.1	Бараа Борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	4,951,952,451.43	3,735,454,914.86
1.1.2	Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө	10,896,176.00	1,684,791.01
1.1.3	Бусад мөнгөн орлого	736,921,371.00	177,341,539.68
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	3,427,313,725.08	4,619,870,426.48
1.2.1	Ажиллагчдад төлсөн	585,159,426.87	878,401,879.77
1.2.2	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	182,327,806.06	259,137,491.60
1.2.3	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	23,291,525.19	35,755,782.00
1.2.4	Ашиглалтын зардалд төлсөн	46,951,542.21	65,253,743.16
1.2.5	Түлш шатахуун, тээврийн хэрэгсэл, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	8,120,710.00	7,674,470.00
1.2.6	Хүүгийн төлбөрт төлсөн		
1.2.7	Татварын байгууллагад төлсөн	348,440,826.15	473,654,111.92
1.2.8	Даатгалын төлбөрт төлсөн		
1.2.9	Бусад мөнгөн зарлага	2,233,021,888.60	2,901,993,148.03
	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	2,272,456,273.35	(705,389,180.92)
2	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
2.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	19,301,917.80	-
2.1.2	Хүлээн авсан хүүгийн орлого	19,301,917.80	
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	116,984,363.64	423,392,511.67
2.2.1	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	116,984,363.64	423,392,511.67
2.2.2	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн		
2.2.3	Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн		
	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(97,682,445.84)	(423,392,511.67)
3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
3.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	-	131,127,879.87
3.1.2	Валютын ханшийн тэгшитгэлийн ашиг		131,127,879.87
3.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	-	-
	Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	-	131,127,879.87
4	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	2,174,773,827.51	(997,653,812.72)
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	554,589,808.41	2,729,363,635.92
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	2,729,363,635.92	1,731,709,823.19

2.5 Эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

№	Үзүүлэлт	2021 оны Гүйцэтгэл	2022 оны			
			Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
А	Б	1	2	3	4=3-2	5=3/2
А	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГО	5,520,926.0	6,033,833.0	4,268,416.0	(1,765,417.0)	(70.0)
1	Хувьцааны арилжааны шимтгэл	2,189,894.0	2,369,874.0	1,845,985.0	(523,888.0)	(77.0)
2	Бондын арилжааны шимтгэл	955,513.0	1,024,151.0	157,520.0	(866,631.0)	(15.0)
3	ХОС-ын нэгж эрх арилжааны шимтгэл	402,700.0	201,350.0	27,607.0	(173,743.0)	(14.0)
4	Нүүрсний арилжааны шимтгэл				-	
5	Гишүүнчлэлийн жилийн хураамж	70,569.0	72,470.0	69,139.0	(3,331.0)	(95.0)
6	Терминал ашигласны хураамж	58,145.0	61,691.0	61,439.0	(252.0)	0.0
7	Бүртгэх үйлчилгээний орлого	799,533.0	1,596,990.0	1,357,192.0	(239,798.0)	(84.0)
8	Бүртгэлтэй компанийн жилийн хураамж	253,224.0	317,932.0	381,926.0	63,994.0	120.0
9	Сургалтын орлого	13,000.0	54,000.0		(54,000.0)	(100.0)
10	Мэдээллийн үйлчилгээний орлого	136,627.0	219,279.0	185,380.0	(33,899.0)	(85.0)
11	Хүүгийн орлого	19,302.0	20,000.0		(20,000.0)	(100.0)
12	Бусад орлого	112,443.0	96,098.0	175,864.0	79,766.0	183.0
13	МIT ашиглалтын орлого	509,974.0		6,364.0	6,364.0	0.0
Б	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ	2,168,248	4,354,385.0	3,629,394	(724,991.0)	(83.0)
1	Ажилтнуудын цалин хөлс	692,281.0	1,105,643.0	999,499.0	(106,144.0)	(90.0)
2	НДШ-ийн зардал	92,047.0	149,699.0	126,870.0	(22,829.0)	(85.0)
3	Удирдлагын зардал	37,725	117,498.0	93,035.0	(24,463.0)	(79.0)
4	Материал, бичиг хэрэг	11,871.0	17,132.0	20,095.0	2,963.0	117.0
5	Харилцаа холбооны зардал	6,061.0	7,407.0	6,096.0	(1,311.0)	(82.0)
6	Интернэт ашиглалт	16,922.0	19,747.0	18,617.0	(1,130.0)	(94.0)
7	Шатахуун, тээврийн хэрэгслийн зардал	9,411.0	8,481.0	8,802.0	321.0	103.0
8	Урсгал засвар	15,511.0	50,012.0	19,995.0	(30,017.0)	(40.0)
9	Цахилгаан, дулаан, ус, хог	45,320.0	55,560.0	43,825.0	(11,735.0)	(79.0)
10	Албан томилолт	-	-	-		
11	Сургалт семинар	2,931.0	24,615.0	6,061.0	(18,554.0)	(25.0)
12	Нийгэм соёлын арга хэмжээ	23,417.0	26,836.0	18,774.0	(8,062.0)	(70.0)
13	Маркетинг, бизнес харилцааны зардал	2,991.0	100,100.0	62,880.0	(37,220.0)	(63.0)
14	Мэдээлэл технологийн зардал	10,246.0	90,082.0	27,615.0	(62,467.0)	(31.0)

Монголын хөрөнгийн бирж ТӨХК -ийн 2022 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын тайлан

15	Бусад зардал	24,204.0	27,166.0	56,357.0	29,191.0	207.0
16	Элэгдлийн зардал	239,014.0	497,192.0	396,509.0	(100,683.0)	(80.0)
17	Зохицуулах үйлчилгээний хөлс	-	231,570.0	117,121.0	(114,449.0)	(49.0)
18	MIT ашиглалтын зардал:	938,295.0	844,191.0	1,221,204.0	377,013.0	144.0
	Үүнд: MIT - Элэгдлийн зардал	144,377.0	-	342,168.0	342,168.0	0.0
	MIT - Төслийн зардал	793,918.0	844,191.0	879,036.0	34,845.0	104.0
19	IPO хийхтэй холбоотой мэргэжлийн байгууллагын болон зөвлөх үйлчилгээний зардал	-	981,455.0	386,039.0	(595,416.0)	(39.0)
В	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ АШИГ АЛДАГДАЛ	3,352,678.0	1,679,448.0	639,021.0	(1,040,427.0)	(38.0)
1	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны /олз/ гарз	-		(141.0)	(141.0)	
2	Гадаад валютын ханшийн бодит бус цэвэр орлого	58		130,867.4	130,867.4	0.0
Д	ТАТВАРЫН ӨМНӨХ ЦЭВЭР АШИГ (В+Г)	3,352,736.0	1,679,448.0	769,748	(909,700.62)	(46.0)